

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение

«Центр развития ребенка – детский сад №3 «Уруйэчээн»

Сценарий Байанай

(Младшая группа)

Воспитатели:

Иванова Мария Петровна

Семенова Зоя Николаевна

« Кунчээн» кыра саастаах оҕолорго « Байанай» аралдьыйыы сценарийа

Буолар кунэ: Сэтинньи ый 10 кунэ

Сыала:Байанай ый туьунан билиини ханатыгы чинэтии, өбүгэ үтүө үгэһигэр убаастабылы иитии, айылбаа харыстабыллаах сыһыанна Иитии, булчукка убаастабылы инэрии.Байанай ыйыгар анаанытыллыбыт улэни тумуктээбин, саха киһитин төрут дьарыга булт туһунан оҕолор билиилэрин чинэтии, өбүгэлэр үгэстэрин, булт сизэрин-туомун салгыы билиһиннэрии. Айылбаа таптала, харыстабыллаах сыһыаны иитии. Оҕо айар дьобурун сайыннарыы (уус-уран тылга, хоһоонно ырыаба)

Туттуллар тэрил: быа (илим сүөрүүтүгэр) фанераттан балыктар, удочка. Сыл бырабарга сыал.

Тэрээһин барыта:

Сахалыы танаастаах оҕолор киирэн киэргэммит заалга олбохторго олоролор.

Иитээчи:Утуе кунунэн, кунду оҕолор уонна ыалдьыттар.

Сэтинньи ый Байанай ыйа диэн ааттанар.

-Оҕолоор байанай диэн кимий?

Байанай диэн- ойуур иччитэ, булт танарата.Байанай киһилии майгылаах, үөрүүнэн, оҕо курдук оонньуулаах- омуннаах, ону тэнэ хомойумтуо, өһүргэс.Кини ойуур кыылларын, көтөрдөрүн харыстыыр. Ойуурга куһаҥан санаалаах, кыыллары барытын харыстаабакка өлөрө сылдьар булчут кэллэбинэ кыыллары барытын ыраах куоттаран курэтэн кэбиһэр эбит. Ол иһин ойуур кыылларын көтөрдөрүн биьиги байанай оҕолоро диэн ааттыыр эбиппит.

Онтон **“Булчут”** диэн кимий?

Булчут диэн булугас талыгас, мындыр өйдөөх, кыанар улэиит, аһаныгас, көмүскэс, сизэрдээх утуе майгылаах киһи.

Бу ыйга булчуттар ыраах бултуу- алты бараллар. Кунду түүлээби экирэтэллэр. Эһэкээннэригэр үөмэллэр, аһах туталлар. Оту маһы алдьатыам суоҕа диэн андаҕар тылларын этэллэр. Саха булчута бултаан дьэ кэргэнин иитэр- аһатар, таһыннарар.

Бугун биьихэ үөрүүлээх кун – Баай Барылаах Байанайбыт кунэ. Үтүөкээн үгэстээх, Сээркээн сэһэннээх, өттүк харалаах **Баай Байанай бырааһынньыгынан эбүрдэлибин.**

Иитээчи: билигин биьиги тыаба бултуон иннинэ ойуур олобун төһө билэргитин билиэхпит.Байанай оҕолорун туһунан үс таабырын таайыахпыт. Сепке таайдаххытына хоһоон истиэхпит.

- **От мас аһалыктаах ойуоккалаан оҕонньор баар уһу (куобах)**
- **Иккис таабырын манньк: мастан маска ыстанабын. Аьыыр аьым эриэхэ диир баар уьу (тиин)**
- **Уьус таабырын манньк; Наар арчык куобаьы экирэтэр баар уьу (Бере)**
- **Иитээчи:** Оҕолор маладьыастар билигин тахсан хобооннорбутун ааьыахпыт.
- **(Проекторга таайбараммыт эппитэ кестер)**
- **Оҕолор тахсан хобоон ааьаллар.**
- **Хобоон « Тиинчээн»** диэн бары ааьан иһитиннэриэбин эрэ

Кып кыракый тиинчээн
Мутукка олорор Чээн!
Кулгаахтара чэрэгэр,

Туораахтары кэбийэр.

Билигин биьиги саамай сытыгы харахтаагы сымса илиилээгин быьаарыхпыт, билиэхпит.

Булчут оонньута.

1.Ким сыалы табар?(Сыал бырагы)иккилии ого тахсар.

2.балыктааьын

3.быа(илим) суоруу

4.булчут тэрилин хомуйуу

Бу хааманданнан курэх.

Маладьыастар наһаа үчүгэйдик оонньоотубут, Сымсаьытын хорсуннутун көрдөрдүгүт.

Бугун биьиги Байанай оьолорун туьунан таабырын таайыстыбыт, хобыон аахтыбыт. Байанайбыт көрү- нары таптыыр ол иьин биьиги дуоьуйа оонньоотубут- көрүлээтибит. Биьиги аар тайьабытын, тулалыыр айыльабытын, кыллалары аьынар харыстыыр буола улатаарын! Оччоьо эрэ ойуурга көтөр-сүүрэр үксүү туруо Баай Байанайбыт Араас булдунан күндүлүү туруо.

Фотозонаьа хаартыскаьа түһүү.